

Vestnik

»MESSENGER« GLASILO SLOVENCEV V AUSTRALIJI

Registered by Australian Post —
Publication No. VAW 1215
CATEGORY A

LETNIK XXXII Štev. 5

MAY 1987

PROSLAVLJALI SMO DAN MAMIC

Menda je ni bilo slovenske skupnosti v Australiji, ki ne bi tudi letos proslavila Materinski dan.

Na 'hribu' pri S.D.M. so učiteljice slovenske šole skupaj z učenci pripravile lep program plesov (Zgorajna fotografija).

Najboljši spis na temo: Moja mamica naj bo Mamica leta, je letos predložila Samantha Penca. (Skupaj z mamico Marijo jo vidimo na fotografiji.)

Na 'Jadranu' pa je za svoje zvesto in požrtvalno delo v klubu prejela naslov Mamica leta ga. Fani Natlačen. (Na spodnji fotografiji jo vidimo skupaj s Francem Iskro, predsednikom 'Jadrana').

70 YEARS SINCE MAY DECLARATION

One of the important milestones in the history of the Slovenian nation, is the May Declaration. Under this title there came into our history the important event which occurred in the Imperial Austrian Parliament in Vienna, when the deputy Dr. Anton Korošec, as the President of the Yugoslav Club, read to the rest of the deputies the declaration demanding a united independent state of Slovenians, Croats and Serbs under the Monarchy of the Habsburgs.

(More on the page 7.)

SLOVENCI NA ZLATI IN SONČNI OBALI

Avtentično, staro slovensko skrinjo najdemo tudi v Australiji. (foto K.Persic)

Od nasadov sladkorne trske na zahodni strani, daleč proti severu do letovišča Noosa pa do mogočnih valov Južega Pacifika sega pogled z balkona hiše Franca Hartmana.

"Vsako popoldne zapiha osvežajoč vetrič iz morske strani, tako, da nam tudi sredi poletja ni potreba nobenih ohla-

jevalnih naprav v hiši. Peč, ki jo imamo v dnevni sobi pa je tudi bolj v okras kot v praktično uporabo."

Tako nam je rekel Franc ko smo sedeli na tem prostranem balkonu in se razgovarjali o klimi na "Sončni obali" v Queenslandu.

(Naprej na strani 6.)

SLOVENSKA ŠOLA SDM vas vabi na PLES s temo "PRAVLJIČNI VEČER"

v soboto, 11.julija 1987, v domu, 82 Ingrams Rd., Research. Ob 7.30 kratek program:

- 1. "Izbrane angleške otroške pesmi v plesu", koreografija Magda Pišotek, garderoba Marija Penca in
- 2. "Telovadba ob glasbi", vodi Draga Gelt, Garderoba M. Brgoč, D. Gomizelj, M. Krnel

IZVRSTNA MODERNA GLASBA ZA PLES. Zaželeno je, da pride oblečeni kot katerakoli oseba iz pravljic. Nagrade bodo podeljene za izvirnost.

SLOVENIAN SCHOOL OF SDM invites you to a MODERN DANCE with the Theme "FAIRY TALES"

on Saturday, 11th July 1987 at 82 Ingrams Road, Research. At 7.30 a short program:

- 1. "Selected Nursery Rhymes in Dance", choreography by Magda Pišotek, costumes by Marija Penca and
- 2. "Characters keep fit" directed by Draga Gelt, Costumes M. Brgoč, D. Gomizelj, M. Krnel

GOOD MODERN DANCING MUSIC FOLLOWS

Come dressed up as a character from any fairy tale. Prizes for originality will be given

Cena: Mladina, upokojenci 3.00, člani 6.00 in nečlani 9.00 dollarjev.

Tickets: Youth, pensioners 3.00, Members 6.00 and Non-members 9.00 dollars

NEODVISNO GLASILO
SLOVENCEV V AVSTRALIJI

P.O.Box 56, Rosanna, Vic., 3084,
Tel.: 459 8860

Lastnik – Publisher
SLOVENIAN ASSOCIATION
MELBOURNE
P.O. Box 185, Eltham, Vic, 3095
Tel.: 437 1226
Predsednik: P.Mandelj ; tajnik: W. Remšnik

Odgovorni urednik – Editor
MARIJAN PERŠIČ

Sub-editor for English Section
Irena Birsa-Škofic

Tel.: 386 8758

Administracija in razpošiljanje:
Jana Lavrič, tel.: 459 3783

Tehnično oblikovanje:
Vasja Čuk, Tel.: 434 5768
Ljubica Postružin

Stavljenje:
Marta Strle in Vida Jančar

Dopisniki – Correspondents:
Anica Markič (for S.D.M.)
Tel.: 876 3023.

Darko Hribenik (za Jadran)
Tel.: 366 3669

Maria Kromar (Albury-Wodonga)
Tel.: (060) 244 850

Danica Petrič (za N.S.W.)
Tel.: (02) 688 1019

Jože Judnič (za Queensland)
Tel.: (075) 50 2225

Alojz Kossi (za W.A.)
Tel.: (09) 459 1828

Tiska - Printed by D. & D. PRINTING

Cena - price: 1 dollar per copy
Letno - Annual: Australia \$ 12.00,
Overseas \$ 18.00, Air mail \$ 30.00

Rokopisov ne vračamo
Za podpisane članke odgovarja pisec

IRENA BIRSA ŠKOFIC

MAJOR CHANGES FOR RADIO 3EA

Speaking at a media conference on April 30, 1987, the Executive Director of the S.B.S. Mr. Ron Brown outlined some major steps that will be undertaken this year towards establishing a professional Ethnic Radio Service.

He outlined plans for the acquisition of new premises for radio 3EA containing more modernized technical facilities; offers of employment for some successful applicants within the new staffing structure of 3EA and the establishment of an Industrial Award for Ethnic Broadcasters that had been formalised by the Arbitration Commission. This Award is also the first of its type to give permanency within the Australian Public Service for persons who would be employed for at least 10 hours per week on a part-time basis.

Language groups will comprise of a team of broadcasters and group journalists. All the positions (both full time and part time) will be advertised simultaneously in the major newspapers. At this stage it is assumed that the positions for the Slovenian Language Program will also be advertised in VESTNIK. Two different selection processes with two separate selection committees will then occur.

The selection committee for BROADCAST OFFICERS comprise:

- * A representative of SBS Management;
- * A community consultant;
- * An Actors Equity work place representative.

The selection committee for JOURNALISTS comprise:

- * Two senior SBS journalists;
- * A management representative
- * The same community consultant who sits on the selection committee for broadcasters for the same group.

By the end of the restructuring process SBS will employ 344 people on a professional basis at 2EA and 3EA. Of these

26 will be full-time permanent and 102 part time employees of less than 10 hours per week.

Successful applicants for the positions of Broadcasters will subsequently undertake a training course conducted by the Australian Film, Television and Radio School. SBS Broadcasters will therefore no longer be amateurs. Their role will be that of a professional Broadcaster. SBS has also proposed to the Department of Employment and Industrial Relations an on-the-job training program for bi-lingual journalists who only partially meet the required level of journalistic skills, but who in all other respects meet the selection criteria.

On the basis of the selection process, SBS considers that on the one hand it reflects its commitment to those who

for many years have given dedicated service for the establishment and development of the ethnic radio, bringing it to a stage where it now enters a full professional phase.

On the other hand SBS is mindful of the need to ensure that the most suitable persons are employed to meet the broadcasting and communication need of the communities the SBS is called upon to serve.

Mr. Brown's comments follow the media conference he gave in Sydney on 14 April 1987 where he also announced the names of successful applicants within the new staffing structure of Radio 2EA at their new premises at Bondi Junction, Sydney. He also restated SBS's commitment to the restructuring of all language programmes and the attainment of full professional status for 3EA and 2EA.

OPOZICIJA OBLJUBLJA

DARKO HRIBERNIK

Okoli dvajset predstavnikov etničnih časopisov v Melbournu je povabil vodja federalne opozicije g. John Howard koncem preteklega meseca v parlamentarne urade na krajšo konferenco.

Sestanek je bil organiziran verjetno v zvezi z bilžajočo se predvolitveno mrzlico, saj kako drugače res ne bi mogel razlagati različnih obljud, ki jih je obeta g. Howard za slučaj, da zmaga na volitvah.

Med drugim je dejal, da je sedaj že prišel čas, da razna vladina in državna telesa veliko več sodelujejo z vsemi različnoimenskimi etničnimi časopisi. Kajti le tako bo bodoča njegova vlada lahko ustregla vsem prošnjam in željam priseljencev v Avstralijo in le tako bo mogoče preko njihovega jezika direktno spoznati njihove potrebe za lažje uveljavljvanje v novi družbeni okolini.

Rekel je tudi, v kolikor sem ga pač utegnil razumeti med vrsticami, da bodo etnični časopisi v bodoče deležni tudi nekaj več denarnih sredstev. (Imam občutek, da sem nekaj takega že prejeidal v Vestniku.)

No, zaključek je bil zelo prijateljski ob obloženih kruhkih in kozarcu vina. Razšli smo se v upanju, da je g. Howard resno mislil kar je govoril in bi v takem

slučaju z njegovo vlogo morda le lahko sodelovali na ravni, ki nam je sicer že pripadal pred mnogimi leti.

Zastopnik Vestnika Darko Hribenik in vodja federalne opozicije g. John Howard na konferenci za etnične časopise.

PODPIRA UMETNIŠKE DEJAVNOSTI

Australia Council je glavni organ avstralske vlade za nasvete in gmotno pomoč umetnosti. Podpira delovanje velikih in majhnih združenj, kakor tudi posameznikov na polju umetne obrti, plesa, literature, glasbe, likovne umetnosti in gledališča.

Kot del svojega programa Council podpira in spodbuja umetniške dejavnosti etničnih skupnosti. Pomaga tudi umetnikom etničnega porekla, da lahko delujejo, se izpolnjujejo in postanejo del umetnostnega prizorišča Avstralije.

Dejavnosti in umetniki, ki so že prejeli podporo v okviru multikulturalnega programa Councillia so med drugimi:

– Gledališke skupine, nastopajoče na italijanskem, grškem, španskem, turškem in drugih jezikih; folklorne plesne skupine raznih narodnosti, festivali, koncerti, razstave (slikarjev, kiparjev in ročnih del); čitanje proze in poezije.

– Rokodelci, skladatelji, plesalci, koreografi, glasbeniki, gledališki igralci, režiserji, lutkarji, slikarji, kiparji, pisatelji – da se jim omogočijo delo in projekti, pomembni za njihov razvoj.

Australia Council deluje preko odborov (Boards), ki so odgovorni za določene oblike umetnosti. Za podatke o možnosti podpore v posameznih vejah umetnosti, se obrnite na tozaddevna tajništva za: Aboriginal Art, Design Art, Craft, Literature, Music, Theatre, Visual Arts na spodaj navedeni naslov.

Za splošne podatke pa pišite ali telefonirajte:

Antigone Kefala,
Multicultural Arts Officer,
(02) 923 3355

Alexandra Karakostas – Seda
Asst. Multicultural Arts Officer,
(02) 923 3357

AUSTRALIA COUNCIL
168 WALKER Str., NORTH SYDNEY, NSW, 2060
(P.O. Box 302, North Sydney)

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE
vas prisrčno vabi na

21. LETNI PLES

ter izvolitev deklet za naslova
DEKLE SLOVENSKE SKUPNOSTI
in
KRALJICA DOBRODELNOSTI

v soboto, 13 junija 1987, od 7. ure dalje pri S.D.M.
82 Ingrams Road Research

Igral bo "Večerni zvon" – Na razpolago bo večerja in pijače – Večerna obleka zaželjena, če le mogoče. – Vstopnina: člani 20, nečlani 25 dolarjev . . .

Za predprodajo kličite: Maks Hartman 850 4090 ali Anica Markič 876 3023

Predstavljamo slovensko slikarsko in plesarsko podjetje

SUNSHINE PAINTING SERVICE PTY. LTD.

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020
Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv.: 336 7171

Svoji k svojim !

DRUŠTVENO ŽIVLJENJE

PRVI TENIS TURNIR PRI SDM

V aprilski številki Vestnika smo navedli napačna imena teniških igralcev ob prilici velikonočnega piknika pri SDM.

Tretje mesto med tekmovalci v starosti izpod 15 let je dobil Paul BOGOVIČ. Drugo mesto nad 15 let starosti pa Toni BOGOVIČ in ne Bogdanovič, kot je bilo napačno navedeno. Za napako se opravičujemo.

Priekrat so bili razdeljeni pokali za zmagovalce teniškega turnirja na novo urejenem igrišču SDM, letos ob prilici velikonočnega piknika. Z leve proti desni so: Peter Walker, sponzor, nagrajenci Damian Pišotek, Paul Bogovič, Tony Bogovič, Martin Kristan in vodja gradbenega odbora SDM Aleks Kodila.

Na 4. aprila letos je obiskal Slovensko društvo Melbourne maratonec Dušan Mravlje in se na vaškem trgu fotografiral z nekaterimi zaslužnimi člani. Z leve na desno so: Marjan Potočnik, Zdravka Mravlje, Dušan Mravlje, Peter Mandelj, Lojze Podgoršek, Francka Potočnik, Werner Remšnik in Maks Hartman.

DRUŠTVENE PRIREDITVE SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

13. junija . . . Letni ples S.D.M.
11. julija . . . Večer slovenske šole s plesom
8. avgusta . . . Balinarski ples

S.P.S.C. JADRAN

25. julija . . . Poskušanje domaćih vin
15. avgusta . . . Domaće koline

"SNEŽNIK" ALBURY – WODONGA

22. avgusta . . . Osmi letni ples

DEKLE SLOVENSKE SKUPNOSTI

Vsako leto se pojavljajo eni in isti problemi in težkoče dobiti korajžna dekleta, ki bi pristala na to, da se prijavijo za natečaj in sodelujejo pri tem nam tako pomembnem dogodku.

Že nekajkrat sem rekla: letos nam pa ne bo uspel dobiti deklet, a na srečo se to še ni zgodilo. Letos imamo kar osem kandidatk. Zares žalostno bi bilo če bi šlo 25. leto mimo brez izbire dekleta slovenske skupnosti. Zanimivo je ko brskam po društvenem albumu fotografij

in tako zasledujem zgodovino tega dogodka iz leta v leto. Danes sodelujejo že nekatere hčerke, katerih mamice so pred leti bile v tem natečaju. Kdo pravi, da se zgodovina ne ponavlja. Sodelujoča dekleta letos so: Julie ČAMPTELJ, Diana CEK, Suzy PROSENAK, Frances URBAS, Denise ŠTOLFA, Tania SOSIČ Linda WOPPEL in Sandra KUMAR.

Dekleta in starši, hvala za sodelovanje. Da še enkrat ponovim besede Dušana Mravljetja: Ni najvažnejša zmaga, važnejše je sodelovanje.

NA HRIBU SMO PROSLAVILI DAN MAMIC

Že leta proslavlja SDM na prvo nedeljo v maju DAN MAMIC. Šolski otroci pripravljajo koncerte, očetje (možje) prevzamejo kuhinjo in pokažejo svojo spremnost, nam mamicam pa dajo častno mesto – vsaj enkrat na leto!

Člani, kot tudi številni nečlani so se odzvali povabilu in napolnili dvorano v prijetno presenečenje nastopajočim, ki že tedne in tedne pred nastopom vadijo in se pripravljajo s točkami programa. Napovedovalka programa je to leto bila Lydija MARKIČ, seveda z malo trdo slovensko izgovorjavo. Sam koncert je lepo potekal, kljub nekaterim tehničnim problemom.

Ob koncu šolskega programa so prisla na vrsto pisma otrok, ki zatrjujejo zakaj 'naj bi moja mama bila proglašena Mamica leta 1987'.

Letos je ta čast doletela mlado Samantho PENCA. S svojimi izbranimi in prisrčnimi besedami je uspela prepričati žirijo, ter tako osvojila svoji mamici Mariji PENCA častni naziv MAMICA LETA 1987.

Sledilo je presenečenje s strani predsednika SDM. Gospod Mandelj je poklical na oder deset mater, ki jih je smatral zaslужne priznanja za delo pri SDM v

Draga GELT

10. redni materinski dan pri SDM

Letos smo praznovali 10. redni materinski dan pri SDM s programom otrok.

Naj se najprej zahvalim otrokom – sedaj že odraslim dekletom in fantom, ki so sodelovali pri materinskem dnevu pred 10 leti: Julie Čampelj, Julie Razboršek, Tanja Barat, Julie in David Krnel, Tanja in Lidiya Markič, Jenny Kalister, Nataša in Denis Špilar, Tanja in Edward Brgoč, Suzana Prosenak, Kathy Prosenak, Kathy in David Kordež in Sonja Ogrizek. Hvala vam mladina, peav tako tudi starši.

Letošnji materinski program je bil zelo kratek, saj imamo v šoli samo 9 otrok – kakšna razlika od prvega uradnega leta šole, leta 1987, ko je bilo vpisanih 45 otrok.

Nastopali so: Samantha Penca, Maree Pišotek, Barbara Smrdel in Lidiya Markič s prizorom 'Minibaba kuha'; Simon Penca in Nataša Pišotek sta povedala pesem 'Nagajivi otroci'; Tanja Marsič, katero smo slišali tudi po radiu za materinski program, pa se je naučila pesem Tatjane Pregl 'Mama v vrtcu'. Samantha Penca je zaigrala na klavir 'Ljubiti nekoga Love Somebody'. Veronika Smrdel je prebrala pesem 'Mati'; Jana Brgoč in Frances Gelt pa sta se naučili pesem 'V tujem gozdu'. Poslušali smo pesem 'Za mamicice' ansambla Jureta Zdovca, pa smo imeli malo tehničnih ovir. Vsi otroci šole so zaplesali 'Tvoj mali fant' – I'am your little boy, gospa Marcela Bole pa je prebrala novo pesem 'Ponovna sreča'. Zaključili pa smo z Avsenikovo melodijo 'Materinski valček', ko so otroci podarili mamicam darilca, kartice in nageljne.

Mamice zelo rade pomagajo v šoli; moram pa povdariti, da je največ okraskov za oder naredila Marija Penca, ki je prav tako tudi kupila in zavila skoraj vsa darilca, katera so otroci podarili mamicam. Hvala lepa vsem.

Kot vsako leto je bila tudi letos izbrana MAMICA LETA. Letos je najlepše pismo napisala Samantha Penca in tako je gospa MARIJA PENCA postala Mamma leta 1987. Sodniki: Ga. Helen in g. John Hartman ter Lidiya Markič – hvala vam – so Mariji podarili šopek cvetja in trak z napisom. Samantha pa je tudi dobila majhno darilce za svoj trud.

V zahvalo za delo pri društvu nas je deset dobilo lepe šopke – hvala.

Naj se ob koncu še enkrat zahvalim vsem staršem, otrokom in odboru SDM za 10-letno zaupanje, sodelovanje in pozornost.

preteklem letu. Mici HARTMAN – kaj naj rečem – duša in telo pri SDM; Katji HARTNER, voditeljica upokojenskega krožka; Milena BRGOČ, knjižničarka; učiteljice Draga GELT, Magda PIŠOTEK in Marija PENCA; Anica SMRDEL, ki vestno skrbi za rože na hribu, Anica MARKIČ; Sandra KRNEL za pomoč pri članski kartoteki, v kuhinji in še in še ter Rozi LONČAR, ki redno obiskuje naše bolnike po bolnišnicah. Seveda je v naši sredini še in še delavnih žena in mamic, ki tokrat niso bile obdarjene s šopki cvetja, bodo pa v prihodnje.

Pod vodstvom šefa kuhinje za ta dan, Wernerja REMŠNIKA, je večerja bila zelo okusna in obilna. Hvala možje za vaš trud in postrežbo. Zelo upoštevano delo – isto pričakujemo v letu 1988 itd.

Med večerjo nam je za razvedrilo in prijetno razpoloženje zabaval Viktor s svojo harmoniko v spremstvu njegovih fantov.

ANICA MARKIČ

Junija bo SDM sodelovalo na otvoritveni slavnosti v Adelaide. Od SDM gre nastopat pevski zbor pod vodstvom Branka Sosiča, moderna plesna skupina pod vodstvom Magde Pišotek in folklorna skupina s prekmurskimi plesi, katere učim jaz.

G. Peter Mandelj je za vse nastopajoče že uredil za avtobus in prenočišče.

WHY MY MUM SHOULD BE MOTHER OF THE YEAR

SAMANTHA PENCA (age 10):

"My mum is the best mum in the whole world. I think when my mum dies she will be an angel. That's why I am writing about my mum. My mum makes my lunch and buys me things I need. She takes me places to see people. I think my dad has married the right lady because together they make a perfect match. For mother's Day she will have a special present from me."

NATASA PISOTEK (age 7):

My mum is the best mum because she helps us to do our home work and helps us to clean up.

And she is the best teacher too. When we are in trouble she always helps us, and she gives us what we usually want.

That's why I think my mum is the best mum.

FRANCES GELT (age 12):

I think my mum deserves the title "Mother of the year". For she's hardworking and always does what she thinks is right for us. My mum always listens to me when I have something to say. Which makes her very special to my brother and I.

Mum is always there when we need her in all situations.

She tries very hard to please us and always succeeds.

I LOVE MY MUM VERY MUCH!

TANYA MARSIC (age 9):

I think my mother should be mother of the year because she helps me with my homework and is very kind and loving and most of all because she is My Own Mum.

JANA BRGOC (age 11):

I think that my mother should be "mother of the year" because she is a loving, caring mother. She helps me with all my homework and if she comes home angry about something she doesn't take it out on my dad, my brothers or me. My mother isn't hard to please and if we get in an argument it always ends as a laughing matter. My mum takes good care of our family. She even takes good care of our pets. She loves all of us the same and if I do something wrong she always forgives me. I love my mum and she loves me. I think my mum should be "mother of the year".

NAŠ NOVI DOM

V nedeljo 3. maja sva s predsednikom Slovenskega Društva Sydney, g. Štefanom Šernek, sedela pred veliko črno tablo, na katero je narisani načrt našega novega slovenskega doma. Že na poti v Horsley Park smo se ustavili na novem zemljišču v Smithfieldu, ter sa začudili, koliko dela je že opravljenega. Zemljišče že lepo očiščeno in poravnano in železna konstrukcija že dokazuje, da bo tam kar precej velika stavba. Železno ogrodje je izdelala neka italijanska tvrdka in je bilo 32.800 dolarjev. Postavili so ga na praznik dela 1. maja in pomagalo je 20 pridnih članov SDS. Temelje je izkopal OBID Franc. Veliko dela z buldozerjem je opravil Maks ROBAR, ki je temelje zalil in železo povezel s pomočjo 16 prostovoljnih delavcev.

V nedeljo so širje zidarji marljivo zidali do prve betonske plošče. To zidarsko delo so brezplačno opravili: Franc HORVAT, Jože NEMEŠ ter Toni in Joško LAZNIK. V soboto in nedeljo, 9. in 10. maja pa je zavihalo rokave še sedem prostovoljnih zidarjev.

Koncem maja bodo položili železne mreže in zalili betonsko ploščo – imeli bomo plesišče na prostem. Nato se bo začelo z zidavo sprednjega dela klubske stavbe.

V prvih dneh junija bo na novem slovenskem zemljišču postavljen mlaj. Slovenci se bomo prvič zbrali pred svojim novim domom ko bosta naša sydneyska patra blagoslovila zemljišče in temelje. Sledil bo piknik in z ražnja bo dišalo po pečenih pujskih. G. Šernek je dejal, da bodo vsak mesec pripravili piknik, tako, da si bodo člani lahko sproti pobliže ogledali napredok gradnje.

DANICA PETRIČ

GOSTOVALI SMO V CANBERRI

V soboto, 25. aprila smo se s petimi avtomobili odpravili na gostovanje v Canberro. Člani igralske družine smo se zbrali na dvorišču za slovensko cerkvijo ob deveti uri zjutraj. Pozdravljalo nas je toplo jesensko sonce.

Že ko smo prišli malo ven iz Sydneya smo ugotovili, da v Sydneyu prav za prav niti opazili nismo, da je jesen. Ob cesti so se kot drevored vrstila drevesa v čudovito zlatorumenih barvah, v odtenkih rdeče, rjave in oranžne barve. Jesen, kako si lepa in kako v mestu, takoreč niti ne opazimo menjavanja letnih časov, kot smo jih opazili doma v domovini, posebno še na deželi.

Naša prva postaja je bila v Goulburnu, kjer smo se ustavili v lepem parku ter si privoščili prigrizek in skodelico kave. Mognede pa tudi poslušali govor in vojaške koračnice, saj je bil vendar Anzac Day.

Tudi Canberra nas je pozdravila odeta v sonce. Tokrat smo imeli srečo, temperaturne spremembe med Sydneyem in Canberro skoraj ni bilo. Ko smo si ogledali motel, v katerem smo prenočevali in si razdelili sobe ter odložili prtljago, smo se odpravili v prostore slovenskega kluba "Triglav". Pričakovali so nas že predstavniki odbora in naši osebni prijatelji in znanci.

G. Dane Brkovec, naš oderski mojster se je urno spravil na delo in na majhnem odru pričaral "gospisko sobo" očeta Petelina. Nas pa so pogostili z okusno večerjo, golažem in polento.

Po večerji smo se hiteli oblačit in smo malo kislo gledali, ker je bila dvorana še skoro prazna. Pričakovali smo večji obisk. V Canberri Slovenci 22 let niso imeli gledališke predstave, 22 let nobene igre. Upali smo, da jim bomo obudili stare spomine in prinesli malo smeha in veselja. Žal so naša upanja bila jalova. Obisk je bil slab in nismo iskali odgovora na vprašanje – zakaj? Odigrali smo "Poslednjega moža" ravno tako dobro, kot, da je dvorana polna.

Na vprašanje kdaj bo dom končan, pa je g. Šernek dejal:

"Imeli smo nekaj nepredvidenih stroškov, kot na primer vodovodna napeljava na zemljišče, za katero smo občini odsteli kar 59 tisočakov, Water Board-u pa 45 tisoč dolarjev. In ta denar nam zdaj manjka. V banki imamo zdaj 220 tisočakov, dom pa nas bo stal 300 tisoč dolarjev. Morali bomo veliko več delati brezplačno in se izogibati posojila."

"Torej se bo proslava 30. obletnice SDS zaradi nedokončanega doma zavlekla", sem ga vprašala.

"Da, verjetno bomo praznovali še prihodnje leto!"

In ko sva skupaj stopila k tabli, mi je g. Šernek razložil, da bo glavna dvorana dolga 20 m in široka 18 m in, da bo v njej prostora za 500 ljudi. Na levi strani dvorane pa bodo: prostor za poker "mašine", bar, soba z biljardi, toaletni prostori ter mladinska soba.

Na desni strani bo velika jedilnica in sprejemnica, ki bo 20 m dolga in 6 m široka ter bo v njej prostora za sto ljudi, tako da bo primerna tudi za poroke in podobne družinske praznike. Zadaj za njo pa bo kuhinja in dvoje skladisč.

V prvem nadstropju bo pisarna, soba za predvajanje filmov in vrata na balkone. Zgradba bo zidana iz svetle krem barve opeke, polkna na oknih bodo zeleni, balkoni pa bodo imeli leseno ograjo v kateri bodo izrezljani srčki. V dvorani bo strop okrašen s tremi lestenci, ki bodo po tri metre dolgi, iz lesa, izrezljana z raznimi ornamenti. Lestence bo izdelal g. Šernek sam, saj je po poklicu mizar. Dvorana bo imela tudi prostoren oder in bo zelo akustična.

Gospodu Šernekovi se zelo zahvaljujem za pogovor, ki sva ga imela za VESTNIK, istočasno pa mu želim, kakor tudi vsem članom odbora SDS veliko uspehov pri gradnji in seveda tudi nobenih nepredvidenih stroškov več.

Pozno ponoči smo se spravili v naš motel, kjer pa še dolgo nismo pogasili luči.

Drugi dan po zajtrku smo odšli k maši, nato pa na ogled vojnega muzeja, parlamenta in še nekaterih znamenitosti.

Tudi nedeljsko kosilo v "Triglavu" je bilo okusno in kar nismo se mogli odtrgati od miz in se odpraviti proti Sydneyu. Pa je bilo le treba vzeti slovo od prijaznih gostiteljev in njihovega prijetevega kluba (kdo je bil tam, ga bo morda zanimalo, da je streha njihovega doma zgrajena v obliki Triglava).

Ko smo se vozili proti domu je v avtih spet donel smeh in lepe slovenske pesmi. Kar prehitro smo prišli domov in zdaj obujamo lepe spomine na obisk v Canberri in se pripravljamo na novo gostovanje pri klubu "Triglav" v Sydneyu, ko jim bomo že petič uprizorili komedijo "Poslednji mož".

Kaj pa Melbourne? Hočete, da obiščemo tudi vas, da se prepričate, da smo res vesela družina. Ampak učimo se tudi resno in sicer dramo Josipa Jurčiča "Domen". Žal z njo ne bomo mogli gostovati, ker je drama v petih dejanjih in ima zelo zahtevno scenerijo.

DANICA PETRIČ

Z VERSKEGA SREDIŠČA V SYDNEYU

Na velikonočni ponедeljek se je kar lepo število rojakov udeležilo že tradicionalnega 'Pirhovanja'. Pri nagradnem žrebu pa se je sreča nasmehnila sledečim rojakom: Olgji PODOBNIK, ki je dobila barvni televizor, M. MAVKO je dobila magnetofon, posteljno pregrinjalno pa je dobil Toni COLNARIC.

Na belo nedeljo, 26. aprila je po sveti maši bilo svečano kosilo za naše upokojence. Mladenke, članice pevskega zbora "Zarja" so jim na prsi pripeli nageljček z rožmarinom ter jih tudi prijazno postregle. Odzvalo se je lepo število ostarlih, ki so bili s srečanjem in postrežbo zelo zadovoljni.

DAN MAMIC NA "JADRANU"

Dan mamic, v soboto 9. maja, so na "Jadrani" proslavili v prepolni dvorani, saj se je zbralo okoli pet sto ljudi.

Vsem ženam, članicam 'Jađrana' so ob vstopu podarili nagelj in ni bilo dolgo, ko so se podplati na čevljih že pričeli trgati na plesišču.

Sledila je imenita večerja, nakar so izbrali 'Mamico leta'.

To čast si je pridobila s pridnim delom v klubu ga FANI NATLAČEN. Vsi ji iskreno čestitamo!

Ogromno veliko torto, ki jo je spekla ga. Milena Giergowski je prerezala Mamico leta 1987 ga. Fani Natlačen. Prisotni so še: Pepca Česnik, Lenka Grlić, Stela Bergoč, Wilma Žanetič, Lidija Mezgec in Lili Krickič. (Foto D. Hribenik)

Marija KROMAR

PRI SNEŽNIKU

Naši balinarji so v soboto 25. aprila imeli velik uspeh. Tokrat smo namreč v našem društvu 'Snežnik' v Albury priredili balinarsko tekmovanje z italijanskimi društvami.

Z balinanju so navdušeni tako moški kot tudi ženske, a klub 'Savoy' iz Myrtleforda pa se ponaša s petnajstletnim fantičem Patricom, kateri se lahko primerja z dobrimi balinarji. V zbivanju pa prekaša marsikaterega igrača.

Morda pa bi tudi mi Slovenci našli kakega takega Patrika med nami?

Tekmovanje je bilo v dvojkah in Jože Kromar ter Toni Iskra sta dobila prvo nagrado.

Toni ISKRA, ko je potočil odločilno kroglo.

Letno balinarsko tekmovanje bomo pri 'Snežniku' imeli letos na 12. in 13. septembra. Vabimo balinarje vseh društev na to dvodnevno tekmovanje!

Ob istem času se v Albury-Wodonga praznuje tudi že tradicionalni 'INTERNATIONAL FAIR'.

Izbrite to priliko, rojaki ki živite v velikih mestih, da se popeljete na deželo in naužijete čistega podeželskega zraka.

V nedeljo, 3. maja je bilo že tradicionalno majsko romanje v Earlwood. Tam je bila sv. maša ob votlini Lurške matere božje in smarnična pobožnost s petimi litanijskimi.

V sredo 6. maja je imelo naše versko središče stojnico v Merrylandsu. Na tej stojnici prodajajo rabljene, a še uporabne predmete po zelo nizki ceni, kakor tudi sveže pecivo in cvetje. Včasih nas je prodajalka več kot kupcev, saj pride kar lepo število rojakinj, da skupaj pokramljamo in se nasmejimo, ter poleg tudi storimo dobro delo za našo cerkev.

Mesto "Najstarejše mamice" je pripadlo ge. TONČKI BEDRICA, saj je dosegla že 84 let.

Večer ne bi bil popolen, če ne bi kot vsako leto, tudi tokrat ga. Milena Gieorgiewski spekla svojo torto. Bila je tako velika, da so jo na oder morali pripeljati na vozičku. Šicer je nisem imel prilike pokusiti, vendar upam in tako tudi vsi ostali, da bo ga. Milena pripravila tudi naslednje leto in morda še večjo?!

Vsem, ki so pripravili tako imeniten večer, v imenju članov kluba "Jadran" najlepša hvala!

Darko Hribenik

STREHA TUDI NA JADRANU

Načrt za izgradnjo novega balinišča na "Jadrani" je odobren! Imelo bo štiri do pet stez za baliniranje in vse bodo pod streho. Tako bo omogočeno igranje in treniranje tudi v zimskem in deževnem vremenu.

Z izkopavanjem za temelje bodo pričeli v tem ali naslednjem tednu. Vabijo vas, da se jim kdaj pridružite, saj več rok več napravi in še prijetnej je če je družba večja.

Če pa iz kakšnega koli razloga svojih rok ne morete ponuditi, želite pa le pomagati, podarite kakšen dolar v njihov denarni sklad!

OGLAŠA SE PERTH

Ni čuda, da se tako naglo staramo ko pa čas tako hitro beži. Zdi se mi, da sem ravnokar končal članek za zadnji mesec in že pišem z zamudo za izdajo tega meseca.

Na velikonočni ponedeljek smo imeli v našem klubu v Perthu naše vsakoletno pirhovanje. Tudi letos v veliko radost naših malih, mlajših udeležencev, pa tudi staršev in prijateljev. Lepo je bilo opazovati razposajeno mladino v dvorani, njihove poglede in medsebojno obnašanje. Saj se je dosti od njih prvič srečalo med seboj.

Zelo aktiven je bil naš "zajček", ki je hodil po vseh štirih in se znojil izpod platnene maske.

Po obdaritvi s pirhi in sladkarjam je v dvorani postal še bolj živahno. Priatelji so si stiskali roke ter si izmenjavali novice z velikim zadovoljstvom, kajti večina se sreča le dvakrat ali trikrat na leto. Po nekaj čašah vina in najbrže tudi "šnopsa" je kar hitro zadonela tudi slovenska pesem in odmevala pozno v noč.

Omeniti je treba, da je Slovenski klub v Perthu obnovil in razširil kuhinjske prostore in jih napravil za polovično večje. Za velike plese in druge prireditve je bila dosedanja kuhinja premajhna in ženske so bile druga drugi kar v napotje. Stene obložene s ploščicami, velike peči, police za posodo ter velik kuhinjski izlivki, sedaj ni samo v olajšanju dela naših kuharic ampak je tudi ponos celemu klubu.

Vse delo je bilo storjeno brezplačno, z izjemo napeljave elektrike in inštalaterjev. Spet se je izkazala dobra volja tistih ljudi, ki so vedno in brez prigovora pripravljeni pomagati našemu klubu.

Lojze KOSSI

SLOVENCI NA ZLATI IN SONČNI OBALI

Dobro rejena kookaburra plete na 0-grajo balkona in nas zvedavo gleda. Ko dobi svojo večerje – nekaj koščkov mesa, ki jih brez znakov bojazni vzame kar iz roke, spet odleti na bližnje drevo.

"Točno ve kdaj je čas večerje" pravi Franc, "zdaj pa ji bodo sledile še roselle".

In res, najmanj kakih petnajst papig, živopisanega perja se prične pehati okoli sklede, polne vode pomešane z medom, katero je ga Hartmanova med tem časom postavila na tla balkona. Neverjeten zivžav nastane.

"Ta obred imamo vsak dan", pravi Franc, ki se je šele pred kakim dobrim letom za stalno preselil iz Melbournna na Sunshine Coast in si uredil prekrasen dom, s čudovitim razgledom, na severnem pobočju gore Coolum.

Frank in njegova soproga sta samo en par od številnih naših rojakov, ki so se v zadnjih letih preselili iz Melbournna v prijetno tople kraje južnega Queenslanda.

Nedaleč od Franca si urejuje svoj novo zgrajeni dom Stanko Pibernik. Stanko sicer v teh krajih ni novinec, saj je zahajjal tja na počitnice že najmanj dve desetletji. Z ženo Darinko pa se je v letošnjem februarju za stalno preselil tja.

"Toplota mi prija in zdravstveno se počutim tukaj mnogo bolje kot v Melbournnu", mi Stanko razklaže zakaj je zapustil Melbourn, kjer je živel več kot trideset let.

"Tukaj je življenje vse bolj ležerno kot v velemestu, kjer se vsakomur samo nemam mudi in so tudi medsebojne razdalje med prijatelji kar velike. Pa tudi ceneje je, saj se človeku ni treba tako toplo oblačiti. Kar pa se kurjave tiče, pa sploh ni stroškov. Hranimo se v veliki meri z zelenjavo in sadjem, kajti ne čutimo toliko potrebe za mesom in drugo težko hrano. Sadja, posebno tropskega, pa je tu vedno v izobilju."

Zvečer, ko smo bili gosti pri Pibernikovih, se nam je pridružil Marjan Lauko, vedno pozrtvovalni delavec za SDM in še danes eden od zaupnikov premoženja na "hribu" v Elthamu.

Že pet let je, odkar se je preselil na Sunshine Coast in sedaj upravlja veliko prodajalno tržne verige "Bristol" v Maroochydore – poznanem letovališču, blizu mesta Nambour.

Vprašam ga, če ga moti poletna vročina in deževna doba. Smeje se mi:

"Še ene noči spanja nisem zgubil zaradi vročine tukaj, medtem ko sem jih v Melbournu kar lepo število. Pa tudi severnega vetra, ki te v Melbournu nervira tukaj nimamo."

Kar se pa poletnega deževja tiče mi pa hitro pokaže statistiko, ki res ne izgleda tako 'mokra'.

"Večinoma pride na hitro in v obliki pluh, to pa se že prestane, saj se vse hitro posuši, ker je zrak topel", mi še pojasni Marjan.

V nadaljnem razgovoru pa mi je le priznal, isto kot Franc Hartman, da pogreša 'klub'. Misli je pri tem na SDM in sploh društveno življenje v Melbournu.

Sicer Slovensko društvo "Planinka" obstoji v Brisbane že preko trideset let, kakor mi je kasneje pripovedoval Mirko

Cunderman, tudi nekdanji sodelavec SDM. Toda število Slovencev v Brisbane in okolici nikoli ni bilo veliko, poleg tega pa še živijo daleč vsaksebi. Šele v zadnjih letih, ko se vedno več rojakov dospeluje iz juga, se tudi "Planinka" vedno bolj dviguje na raven ostalih slovenskih društev po večjih mestih tega našega petega kontinenta.

Nova avtomobilska cesta nas je potem vodila iz Maroochydora, mimo Caloundre, kamor se je preselil naš poznani rojak in mecen slovenskega udejstvovanja v Melbournu, Tone Zagore, proti Brisbane, kamor bi prispeval v kaki dobri uri in pol. Toda prav nič nam ni žal, da smo zavili malo v stran in obiskali Bribie Island. Nismo samo hoteli videti ta otok, ki je v zadnjem desetletju postal nekako letovališko predmestje queenslandske metropole, naš namen je bil tudi obiskati našega ožjega rojaka g. Visočnika, ki se je s celo svojo družino štirih odraslih otrok, z ženo in njeno mamo in stricem, pred nekaj leti preselil v Avstralijo.

Vprašal sem ga, če kaj pogresa prelep gorsko dolino Belopeških jezer in prekrasen pogled na Mantgartovo skupino, katerega je užival z 'gankom' svoje večnadstropne v alpskem slogu zgrajene vile.

"Seveda se morje in subtropska vegetacija ne morejo primerjati s krasotami naših Alp. Toda tudi tu imamo svoje vrstne lepote in udobnosti, ki jih zelo cenimo. Predvsem nam prija klima, kajti takor je zimski čas za pogledati lep, tako je tudi neprijeten ko se človek premakne malo v leta. Tu pa je morje vedno dovolj toplo, tako, da se še naš stric, ki ima že preko 80 let, vsako jutro lahko namaka v njem. Lepega razgleda pa nam tudi ne manjka."

Res, pogled z vrta Visočnikovih sega prav do predmestja Recliffe na celinski strani preliva.

Kar pa se slovenske domačnosti tiče jo je pa pri Visočnikovih tudi kar v izobilju. Že v sami vezi, nove lepe stanovanjske hiše prisluču takoj zбудi pozornost avtentična starodavnna skrinja, na njej prave rateske cokle, na steni nad njo pa je razvezena zbirka številnih razpel, zbranih po Gorenjskem in Koroškem.

Ce bi hotel opisovati še druge umetnostne in starodavne predmete, nabrane v raznih celinah sveta, ki se jih lahko vidi pri Visočnikovih bi porabil mnogo več prostora, pa tudi prebiti bi moral več dni pri Visočnikovih ter si zabeležiti vse njihovo zanimivo opisovanje teh vrednosti. Eno je gotovo: zbirka Visočnikovih je nekaj edinstvenega in kaže njihovo globoko razumevanje umetniškega ustvarjanja, pa tudi neizmerno ljubezen do vsega, kar je pri tem našega – slovenskega.

Pa niso Visočnikovi edini Slovenci na otoku Bribie. Nedaleč od njih je tudi zakonski par Marinovič, ki se je nedavno tja preselil iz Melbournna, a se še vedno zanima kaj se dogaja pri naših društvih in zato vsak mesec z veseljem pričakuje novic v Vestniku.

Navzlic vsej gostoljubnosti pa se nismo mogli dalj časa zadržati na tem lepem

V nedeljo 3. maja nas je v cerkveni dvorani našega verskega središča v Merrylandsu obiskal dr. Jurij ZALOKAR s hčerkjo Majo iz Nove Gorice. Dr. Zalokar je že leto dni v Melbournu, kjer ima mesto kot specialist v bolnišnici za duševne bolne.

Gost našega srečanja v Merrylandsu je bil tudi dr. Marijan Filipič, zdravnik za očesne bolezni, ki je v Avstraliji že več kot dvajset let in nastavljen v bolnišnici za očesne bolezni v Sydneju.

Ampak besedilo smo prepustili psihiatru dr. Zalokarju potem ko nam je naš gostoljubni pater Valerijan goste najprej predstavil.

Dr. Zalokar je na splošno spregovoril o duševnih boleznih, kot so schizofrenija (pretirana boleznska sumničavost), paranoja, njih znakih in zdravljenju. Beseda pa je stekla tudi o čisto navadnem zardovanju, o nespečnosti, depresijah, napestosti, raztresenosti, izgubi spomina, samomorih in nazadnje tudi o spolnosti.

Gospa Pavla Gruden, ki goste spremlja je po končanem govoru dr. Zalokarja, kot prva kar sama preprosto vprašala:

"Zakaj me je strah števil, zakaj v prisotnosti kakega človeka ne morem izračunati niti najmanjšega računa?"

Dr. Zalokar ji je urno odgovoril, da je vsak človek poglavje zase, da imamo vse v sebi kake vozle, ki nas delajo posebne in, da bi gospa Pavla potrebovala psihanalitika, ki bi eno leto po dve uri na teden govoril z njo, da bi razvozlal njen številčni strah, vozel ali hibo.

In drugo vprašanje, ki ga je ga. Pavla zastavila je bilo:

"Zakaj, odkar sem vdova, tako rada jem?"

"Zato ker ste lačna", sem ji šaljivo zaklicala.

Dr. Zalokar pa je resno odgovoril, da se vse preveč ravnamo po modnih dijetah, ki nasvetujejo naglo in uspešno hujšanje, ki rado privede do resnih obolenj:

"Če ste lačni, jejte in bodite raje malo bolj debeli, kot pa lepi, suhi in bolni!"

Ko so se roke najpogumnejših začele dvigati, je začelo kar deževati vprašanje: "Zakaj zardevam?" – "Oh, to je čisto navadna reč", je bil odgovor kratek.

"Zakaj imam otroštvo v dobrem spominu, kaj sem pa včeraj gledala na TV pa pozabim?" – "Zato, ker ste raztreseni, ker imate kak problem, ker vas trenutno kaj teži....Problem ni resen in kot vas takole od daleč gledam, se mi zdi, da je z vami vse v redu", je vprašalko potolažil zdravnik.

Gospa Ivanka nam je zaupala, da obiskuje psihiatra po dveh nesrečah že kar 18 let, da je uživala po 28 tablet na dan in, da si je sama pomagala iz začaranega kroga, ko je počasi zmanjševala dozo

tablet, šla več v družbo, si poiskala delo, ki jo je veselilo in celo upa, da bo popolnoma ozdravil njen za letos nameravani obisk domovine.

Ampak pri Ivankinem problemu se je dr. Zalokar ustavil malo dlje, ko nam je svetoval:

"Ce boste doživel nesrečo na delu ali na cesti in tudi če imate pričakovati milijon dolarjev, vam ne svetujem nobenih sodnih postopkov, ki se navadno vlečajo pet do šest let ter tudi čustveno močnemu ter duševno popolnoma uravnoteženemu človeku zrahlajo zdrave živce. Ali se splača za še ne vem kakšno vsoto dolarjev letati okoli odvetnikov in specialistov za različne bolezni, ki nas po štirih letih naredijo tako nore, da letimo k psihiatru? Zdravje je naše bogatstvo, dolarji bodo še, ko nas več ne bo."

(To vam lahko potrdim tudi iz lastne skušnje, ko je moja in moževa kalvarija trajala kar polnih šest let. In možev primer pri odvetniku: Po treh letih, ko je sodišče že končano od odvetnika še vedno nimamo obračuna in terjatve od zdravnikov za plačilo računov prihajajo skupaj z grožnjami, da nas bodo tožili ako ne plačamo v najkrajšem času. Pa letanje k nevestnemu odvetniku s prošnjami najračune plača, naj naredi obračun itd. Prosi in kolni, vse stoji na mrtvi točki, ti pa izgubljaj živce. Zakaj? Se popolnoma strinjam z dr. Zalokarjem: nobenih sodnih postopkov za tisočaka več ali manj v žepu. Lačni ne boste, ostali pa boste duševno zdravi!)

Dr. Zalokar se je dotaknil tudi problema mladine:

"Opazil sem, da štirinajst do šestnajstletni otroci že zapuščajo gnezda svojih strašev in gredo živet na svoje. Svetujem vam, če se bo to zgodilo, da obdržite stike s svojimi otroci, da jim stojite ob strani in, da jim sproti odpuščate!"

In ko je beseda stekla o strašni bolezni schizofreniji, ki je postala kar preveč "moderna", nas je dr. Zalokar potolažil, češ, da tu psihiatri ožigosajo s to bolezni tudi čisto navadne strese, depresije in šoke, ki so jih pacienti dobili pri raznih nesrečah.

"Vsaj za eno četrtnino pacientov, ki so dobili diagnozo schizofrenija, lahko trdim, da so popolnoma normalni ljudje, s trenutnimi duševnimi motnjami, ki so bile sčasoma popolnoma ozdravljene ali pa so same prešle.

Hvaležni smo dr. Zalokarju za njegov obisk in veseli bi bili, če bi nas še kdaj obiskal morda še kak drug naš zdravnik. Naše srečanje z dr. Zalokarjem je bilo prijetno in za marsikoga zelo poučno ter tudi tolažilno.

Prijetno srečanje pa so nam pripravili oba patra ter ga. Pavla Gruden.

Moralni smo naprej, da se srečamo še s Slovenci na južni strani Brisbane, na takozvani Zlati obali – Gold Coast.

No, o tem pa več v naslednji številki Vestnika.

Levo: "Vestnik" na obisku pri Piberniku, z leve na desno so Stanko Pibernik, Marijan Peršič in Marjan Lauko. Zgoraj: Zadovoljstvo se jima bere z obrazov, Franc in Rija Hartman. Desno: G. F. Visočnik s soprogo ob eni svojih dragocenih starih umetnin. (Foto Karen Peršič)

TAKO IZGLEDA GLAVA DRŽAVE

Med mnogimi posebnostmi, s katerimi se jugoslovenski državni sistem danes razlikuje od drugih je tudi samo vrhovno predstavništvo države. Medtem ko v drugih državah ta naloga pripade eni osebi, predsedniku, monarhu ali diktatorju, imajo v SFRJ predsedstvo, ki ga sestavlja osem oseb, vsaka iz ene republike in obeh pokrajin. Iz teh oseb se potem vrstijo vsako leto drugi predsednik predsedstva. Od 15. maja letos je na tem mestu Lazar Mojsov. Menjajo pa se tudi na osebe na mestu predsednika skupščine SFRJ. Za letos je bil postavljen Slovenec Márjan Rožič.

Nevarne ostanke vojne še vedno odstranjujejo na Goriškem. Letos so v štirih mesecih uničili 259 topovskih granat, min in raznih bomb. Pobrali pa so jih preko 330. Samo na en dan, 28. aprila, so v Biljah, Bukovici, Stari gori, Grgarju, Dornberku in Okroglici pobrali 26 granat.

Srednji menjalni kurz za dinar v Sloveniji je bil na 19. maja 428.05 dinarjev za 1 avstralski dolar.

Takse in pristojbine za potne liste v Jugoslaviji nameravajo poenotiti. Dosedaj so povsod drugače.

V Sloveniji je sedaj za pridobitev ali odpust iz državljanstva treba plačati 5.000 dinarjev. Po novem naj bi bila ta pristojbina povsod 20.000 dinarjev. Za podaljšanje ali izdajo dvojnika potnega lista pa naj bi bilo treba plačati od 4.000 do 16.000 dinarjev.

POGUMNE BESEDE PISATELJEV

Slovenski pisatelji so v Ljubljanskem Dnevniku 15. maja objavili odprto pismo, v katerem obravnavajo slučaj hrvaškega mladinskega Dobroslava Paraga.

Paraga je bil od svojega 19. do 23. leta starosti zaprt po raznih kaznilnicah in na Golem otoku, kjer je prestajal silne telesne in duševne muke. Vzrok za to kazen: Zbiranje podpisov na dan Združenja narodov za izjavo uglednih zagrebskih razumnikov. Slovenski tednik 'Mladina' in revija 'Nova revija' sta objavili njegove podatke o trpinčenju, ki ga je prestajal v ječah. Radi tega je bil Paraga sedaj zopet pred sodiščem v Zagrebu in obsojen na 6 mesecev zapora in pogojno na tri leta radi obrekovanja.

Tole je samo izvleček iz odprtrega pisma slovenskih pisateljev:

"Ponovna obsodba Parage, tokrat zaradi 'lažnih novic in vzremirjanja javnega reda in miru', pri čemer ni bilo omogočeno, da bi bile 'lažne novice' potrjene ali spodbite, kot bi bilo pričakovati po zakonu, ni noben 'eccess' 'pomota', niti kakšna 'koncesija', ma preimšljeno dejanje. To je akt zastraševanja. To je nadvse zgovorno delo trmasto vztrajne prikazni duha, kakršen je montiral procese, omogočal golotoško

Nadškof dr. Šuštar je na sprejemu pri Ljubljanski mestni skupščini ob priliki mestnega praznika 9. maja v svojem odgovoru pospredsedniku skupščine dejal: voru podpredsedniku skupščine med drugim dejal:

"Odprta, širokosrčna in pluralistična je danes Ljubljana, a tudi kritična do sebe in drugih. Ravno zadnje leto smo to doživljali na različnih področjih in v različnih oblikah. Tega moramo biti veseli, sa je to znamenje življenja, iskanja in odkrivanja vrednot ter medsebojnega bogatenja. Vsi smo oziroma bi bili veseli take Ljubljane, danes, v kateri bi se vsi dobro počutili v svobodi in enakopravnosti, se med seboj dobro razumeli v poštenosti in dobrohotnosti, se med seboj spoštovali in si zaupali ter si pomagali kljub razlikam v osebnem preprčanju, socialnem položaju in nalogah v družbi."

nečlovečnost, zapiral pisatelje in uničeval knjige, polnil ječe in tudi grobove – in si nikdar ni pomicjal za svoj obstoj in le svoj edini 'prav' ob še premnogih svojih nasiljih in krivicah nad posamezniki, skupinami ali celo množicami. To je mentaliteta, ki s takimi in podobnimi dejanji grozeče stoji na potu naše družbe k demokratičnemu socializmu in samoupravi pluralističnih intereseov za to pot. Zato tudi s sodbo in kaznijo Parage ni pomicjalala – kot z grožnjo, v resnici grožnjo vsem, ki iščemo možnosti takšne poti.

Ko slovenski pisatelji takšno sodbo 'v imenu ljudstva', torej tudi v našem imenu, z gnušom zavračamo, obtožujemo mentalitetu, ki spočenja takšna ravnanja, daje takšnim dejanjem pobudo ali celo ščuva k njim in s takšnim odnosom do ljudi in do življenja družbe, te družbe ne le sramoti doma in v svetu, marveč jo tudi najresnejše, nevarno ovira, da bi se resila iz globoke, eksistenčne, moralne in duhovne, stiske.

Zahtevamo, da se pobuda slovenske SZDL za objektivno preiskavo v zaporih uresniči. Le tako bo dokazano, kdo zares širi 'lažne novice' in vznemirja javnost."

70 YEARS SINCE MAY DECLARATION

The First World War was in its third year. The Austro-Hungarian Empire, a conglomeration of various nationalities under the domination of the german speaking Austrians, had started to show its first signs of disintegration. The young emperor Karl, who in the year 1916 inherited the crown upon the death of the aged Franz Joseph, had little success in trying to revive the patriotism and allegiance to the Holy empire. The nations of this, centuries old, creation of the Habsburg dynasty started to feel that the fortunes of war were turning against the Central Powers and that the time to achieve freedom was approaching.

The recall of the Austrian Parliament, the first time since the declaration of war, had offered an appropriate stage to declare their demands. Slovenian deputies in Vienna, together with the Croatian and Serbian deputies, had organized themselves within the Yugoslav Club and on the 30th May 1917 presented to the House, a Declaration in which they demanded that "on the grounds of national justice and the Croatian State Rights, all the territories of the Monarchy, populated by Slovenians, Croats and Serbs, be united in one independent, free state founded on democratic principles, under the rule of the Habsburg–Lothringen dynasty."

This declaration triggered a massive political movement among the Slovenian population. Declarations of solidarity started to arrive to the Slovenian deputies in Vienna. Naturally this caused some hostile reactions among the German and pro-German elements. They endeavored to suppress these yearnings for

independence. But they lost their last chance of success when in September 1917 the most prominent Slovenian personalities, the Bishop of Ljubljana Dr. Bonaventura Jeglič, the leaders of the most popular political parties, Dr. Ivan Tayčar and Dr. Triller (Slovenian Progressive Parties), Dr. Šuštersič (Slovenian Peoples Party), expressed their support for the May Declaration in public signing of "The Ljubljana Statement".

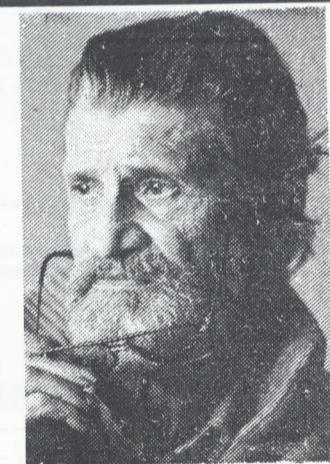
The most significant factor of the May Declaration is the massive women's movement which developed in its support. Because most of the menfolks were in the army and on the fronts, the Slovenian women realized that it was up to them to express the national wish for independence and freedom in a most effective way. They started to collect the signatures in support of the May Declaration. From the towns to the most remote villages the organizers began to collect signatures. The response was excellent. By March 1918 they collected 160.000 signatures and presented them in the form of a memorandum to Dr. Korošec.

The events, by then, have been moving very rapidly and the original demands of the May Declaration have been surpassed by the claims for the complete independence and separation from the Habsburgs. However, if for nothing else, the May Declaration will always have a prominent place in Slovenian history as the cause for the first massive movement of the whole nation and the important role in which the Slovenian women were playing.

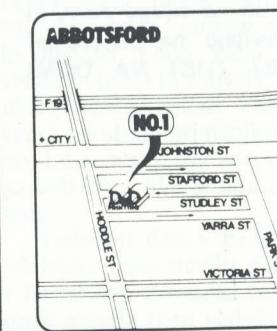
VITOMIL ZUPAN

Na 14. maja letos je umrl Vitomil Zupan – ročni delavec, mornar, boksar, učitelj smučanja, partizan in kasneje zapornik, toda najbolj znan kot pisatelj.

Z literarnimi deli kot 'Menuet za kitaro', 'Vrata iz meglenega predmestja', 'Sončne lise', 'Nasvidenje v naslednji vojni' in 'Levitani' si je postavil mesto med vršaci slovenskega pripovedništva. Poznan je tudi v inozemstvu, saj je število njegovih del bilo prevedeno na tujje jezike.

- Quality Offset and Letterpress Printers
- Creative Designers
- Gold Stamping
- Raised Printing

1 STUDLEY STREET,
ABBOTSFORD, MEL., VIC. 3067
PHONE: 419 1733

ZA VSE TISKARSKE USLUGE
SE PRIPOROČATA
DRAGO - DANICA ZOREC

SPOMINI IZ STORŽKOVEGA DNEVNIKA

(16)

Naslednji dan po krstu Kobalove knjige, smo počivali, da smo lahko v nedeljo 28. novembra 82 prisostvovali 4. maturantskemu plesu v Auburn Town Hallu.

Začetek točno ob 7 uri zvečer, so napovedali, a kdor ni verjel v slovensko točnost, se je tokrat zmotil. Zavesa se je dvignila točno ob 7 uri in sledila je maturantska himna. Program so lepo povezovala lepa dekleta, lanske maturantke. Predstavila so nam letošnjih pet maturantov ter štiri slovenske fante, ki se za maturo pravljajo prihodnje leto.

V štirih letih je na državni gimnaziji maturiralo iz slovenčine 26 mladih. Njihova učiteljica gospa Marica jih je vesela in je ponosna nanje!

Ta maturantski ples se je vršil v organizaciji vseh slovenskih organizacij v Sydneju. Tako so za hrano poskrbeli člani odbora SDS, za pijačo klub Triglav, cerkveno versko središče je poskrbelo za okrasitev odra. Akademsko društvo je poskrbelo za plakete, ki so jih dobili maturantje. S čim pa je na prireditvi sodelovalo Narodno društvo, ki v Sydneyu baje tudi obstaja, pa žal ne vem.

In že se bliža konec leta, december. V tem mesecu, l. 82 je bila svečana otvoritev novega doma kluba Triglav in predvsem zaradi tega dogodka je prišla iz domovine delegacija SIM (Slovenske izseljenske matic) ter ansambel Ottavija Brajka. Obiskali pa so vsa slovenska društva širom Avstralije. Koncert ansambla Ottavia Brajka je bil na slovenskem hribčku v Horsley Parku, 19. decembra.

Predsednik SIM g. Stane Kolman je pred koncertom izročil v imenu Matice SDS in glasilu Avstralski Slovenec priznanje za zasluge pri ohranjanju narodnega in kulturnega izročila med slovenskimi izseljeniki in njihovimi potomci.

Delegacijo SIM so sestavljali poleg predsednika g. Kolmana, še tajnik Matice

Marko Pogačnik, glavni in odgovorni urednik Rodne grude g. Jože Prešeren. Z njimi pa je prisel tudi novinar, pesnik in profesor France Fostnerič.

Ansambel Ottavija Brajka je s svojo glasbo vse navdušil. Uradni poslovilni večer za delegacijo Matice in ansambla pri SDS prav tako ni razočaral. Priredili smo kratek literarni večer, na katerem je nekaj svojih pesmi prebral najprej gost iz domovine, pesnik France Fostnerič. Nato pa je g. Koželj, ki je program povezoval, povabil na oder g. Jožeta Žohar, ki je v slovenščini in angleščini prebral svojo Remeniscenco za Rudija (The Reminiscence of Rudi).

G. Ivan Kobal je prebral nekaj domljubnih pesmi ter odgovarjal na vprašanja v zvezi z njegovo pravkar izašlo knjigo. Program literarnega večera je ljubko popestrila tudi mladinska folklorna skupina "Planika". Lepo je zaplesala tudi Tamara Rogelja. Tone Godec pa je v lepi slovenščini recitiral "Dramilo". Z recitacijo "Lepi ptički", ki jo je podala na pamet ga. Ivanka Simec, pa nas je lepo presenetila. Izkazali so se tudi loveci. Gostom iz domovine so zavrteli film na temo, kaj se pravi iti v "bush" divje prasiče loveci.

(Dalje prihodnjič)

Ob zaključku lista smo dobili vest, da je umrl

SAŠA ERIĆ
član in podpornik
Slovenskega društva Melbourne
in Vestnika

Ohranili ga bomo v trajnem spominu!

ZA NASVET IN NAKUP BARV IN TAPET

SUNCOAST DECORATING PTY.LTD.
24 Horton Parade
Maroochydore, Qld. 4558

Priporoča se: MARJAN LAUKO

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POSEBNI POLET ZA VAS: 10. junija 1987.
SYDNEY / MELBOURNE / LJUBLJANA

in tudi zelo ekonomska prilika
za obisk lepe Slovenije.

Na razpolago so tudi posebni poleti do Zagreba:

2. julija 1987
5. julija 1987

16. julija 1987
30. julija 1987

Zaradi novih predpisov glede potnega lista vam priporočamo: obrnite se na nas čim preje, da vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo.

**Ne pozabite, da je že od leta 1952 ime GREGORICH dobro poznano in na uslužbo vsem, ki se odpravljajo na potovanje!
PRIDEM TUDI NA DOM!**

**ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL**

**1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666 (vse ure)**

ROJAKI

ZA KUPOPRODAJO

NEPREMIČNIN

**(zemljišč, stanovanjskih hiš,
trgovskih poslopij itd.)**

se obrnite na poznano tvrdko

DOUGLAS KAY REAL ESTATE

10B East Esplanade, St. Albans, 3021

kjer vam bo na uslugo

PETER KRICKIČ
Generalni ravnatelj

**Telefon: 366 1322 in 366 1822;
po uradnih urah: 336 3303**

JOŽE URBANČIČ

**Telefon: 465 1786 (Bus.)
850 7226 (a.h.)**

KAL-CABINETS

STROKOVNJAKI ZA:
kuhinjsko pohištvo – mizarsko opremo kopalnic, umivalnikov itd.–
vsakovrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:
Kitchens – Vanity Units – Wardrobes – Book shelves

**Če gradite novo ali pa obnavljate staro, obrnite se z zaupanjem na nas!
If you are building or renovating call on us with confidence!**

15 COMMERCIAL DRIVE, THOMASTOWN, 3074

**ROJAKI, KI ŽELITE PRISTNIH KRAJSKIH
ALI SLOVENSKIH PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA'... .**

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS

PTY. LTD.

209–215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel.: 481 1777

Postreženi boste v domačem jeziku